

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

دوهم ټولگی

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

درسي کتابونه د پوهنې په وزارت پورې اړه لري.
په بازار کې يې اخیستنه او خرڅونه په کلکه منع
ده. له سرغړوونکو سره قانوني چلن کېږي.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه

او

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

دوهم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ . ش.

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمیټې

لیکونکی:

۱. محمد باقر جعفری

د تدقیق کمیټې:

د پوهنې وزارت علمي غړي:

۲. محمد عزیز بختیاری.

۳. محمد باقر جعفری.

۴. سید عبدالوهاب رحمانی

۵. یار محمد باقری

۶. سید محمد حسین فرهنگ

۷. فاروق انصاری

د نورو اورگانو غړي:

۸. سید حسین عالمی بلخی په ولسی جرگه کې د عدلی او قضایی کمیسیون غړی.

۹. نعمت الله غفاری په ولسی جرگه کې د پوهنې او عالی تحصیلاتو د دینی کمیسیون غړی.

۱۰. مولوی عبدالعزیز په ولسی جرگه کې د پوهنې او عالی تحصیلاتو د دینی کمیسیون غړی.

۱۱. قاضی نذیر احمد حنفی په ولسی جرگه کې د تقنین د کمیسیون معاون.

۱۲. سید عبداللطیف سجادی د شیعہ علماوو د شورا غړی.

۱۳. مولوي عين النعيم د علماوو د سراسری شورا غړی.

د مطالبو فهرست

د قرآن کریم زده کړه

د قرآن کریم زده کړه ۱-۲۶

اسلامي ښوونه او روزنه

لومړی فصل: عقاید ۲۷-۳۷

دوهم فصل: احکام ۳۸-۵۲

درېم فصل: آداب او اخلاق ۵۳-۶۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام

ګرانو استادانو، ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښایي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځیدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لویو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاري چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لاسه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

د قرآن کریم د زده کړې مضمون

لومړۍ لوست

د قرآن کریم د تلاوت ادبونه

هدف:

د قرآن کریم له آدابوسره آشنایي.

پوښتنه:

آیا تاسو پوهیږئ، چې د قرآن کریم د تلاوت په وخت کې باید کوم شیان په پام کې ونیول شي؟

د قرآن کریم تلاوت زیات احکام او آداب لري چې د بېلګې په توګه یې

ځینوته په لاندې ډول اشاره کوو:

۱_ له اوداسه پرته باید قرآن کریم ته لاس ورنه وړو.

۲_ د قرآن کریم د لوستلو لپاره باید پاکې جامې زموږ په ځان وي او اودس وکړو.

۳_ د قرآن کریم له تلاوت څخه د مخه اعود بالله من الشیطان الرجیم او

ورپسې (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ) ووايو.

۴_ قرآن کریم په پوره ادب او احترام سره تلاوت کړو.

- ۵_ هڅه وکړو چې قرآن کریم په سمه توګه زده کړو.
- ۶_ کوبښن وکړو چې قرآن په ښه غږ تلاوت کړو.
- ۷_ کوبښن وکړو چې د آیاتونو معناګانې هم زده کړو.
- ۸_ کله چې د قرآن کریم تلاوت واورو، نو باید غلي شو او غوږ ورته ونیسو.

هڅونه:

زده کوونکي دې د قرآن کریم د تلاوت آداب په غورسره ولولي او بیا دې په خپلو کتابچوکې وليکي.

ارزونه:

آیا زده کوونکو د قرآن کریم د تلاوت ادبونه زده کړي دي؟
آیا زده کوونکي د قرآن کریم آداب په ټولګي کې کاملاً مراعات کوي .

دویم لوست:

درې گوني حرکات

هدف: د درې گونو حرکاتو تکرار.

پوښتنې:

- آیا تاسو زور، زیر او پیښ پیژنئ؟

الفباء د زور، زیر او پیښ له حرکتونوسره په هجایي ډول ولولئ:

ج ج ج	ث ث ث	ت ت ت	ب ب ب	ا ا ا
ر ر ر	ذ ذ ذ	د د د	خ خ خ	ح ح ح
ض ض ض	ص ص ص	ش ش ش	س س س	ز ز ز
ف ف ف	غ غ غ	ع ع ع	ظ ظ ظ	ط ط ط
ن ن ن	م م م	ل ل ل	ک ک ک	ق ق ق
	ي ي ي	ء ء ء	ه ه ه	و و و

لاندې کلمې په هجایي ډول ولولئ:

مَع	لَكَ	فَعَلَ	فُعِلَ	عَلِمَ	عُلِمَ	عُلِمَ	عُلِمَ	نَصَرَ	نُصِرَ	مَنَعَ
مُنَعَ	خُلِقَ	خُلِقَ	جُمِعَ	جُمِعَ	وُجِدَ	وُجِدَ	رُزِقَ	رُزِقَ	رُزِقَ	رُزِقَ

هڅونه :

۱_ ښوونکی دې توري (حروف) له درې گونو حرکتونو سره ولولي او زده کوونکي دې هغه په پوره پام تکرار کړي .

۲_ زده کوونکي دې په جدول کې د ننه کلمې په هېجايي ډول ولولي .

ارزونه :

آيا زده کوونکي کولای شي لاندې کلمې په سمه توگه و لولي ؟

حَسَدَ	وَقَبَّ	جَاءَ	حَاسِدٌ	خَلَقَ	قُلُّ	أَعُوذُ	مَلِكِ	نَعْبُدُ	يَوْمَ
--------	---------	-------	---------	--------	-------	---------	--------	----------	--------

دریم لوست

تنوین - ۱

هدف:

د تنوین زده کول

پوښتنې:

- آیا تنوین پیژنی؟
- آیا کولای شی تنوین سم ولولی؟

تنوین په درې ډوله دی:

۱- د زورتنوین. د دوو زورونو په ډول د تورو په سر لیکل کېږي، لکه:

(—) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور څخه زور

وي، مثلاً:

(أ) د (أَنْ) په شان لوستل کېږي.

۲- د زېرتنوین، د دوو زېرونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

(—) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور څخه زېر وي،

مثلاً: (إ) د (إِنْ) په شان لوستل کېږي.

۳- د پېښ تنوین. د دوو پېښونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

(—) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ورڅخه پېښ وي،

مثلاً:

(أ) د (أُن) په شان لوستل کېږي .

اوس د جدول په داخل کې حروف له تنوين سره ولولئ.

لِیْکَلْ	أَ	اِ	أُ	بَّ	بِ	بُ	تَّ	تِ	تُ
کِیْرِیْ									
لُوسْتَلْ	أَنْ	إِنْ	أَنْ	بَنْ	بِنْ	بَنْ	تَنْ	تِنْ	تَنْ
کِیْرِیْ									

هڅونه:

۱- زده کوونکي دې حروف له تنوين سره ولولي .

۲- د الفبا حروف د پورتنی جدول په څېر و لیکئ او تنوين ورکړئ .

ارزونه:

۳- آیا زده کوونکي کولای شي چې د تنوين درې ډولونه و پېژني او وپي لولي ؟

خلورم لوست

تنوين - ۲

هدف

د تنوين يادونه

پوښتنې:

آيا کولای شي الفباء له تنوين سره ولولې؟

اوس د الفباء ټول حروف له تنوين سره ولولې:

ا ا ا	ب ب ب	ت ت ت	ث ث ث	ج ج ج	ح ح ح
خ خ خ	د د د	ذ ذ ذ	ر ر ر	ز ز ز	س س س
ش ش ش	ص ص ص	ض ض ض	ط ط ط	ظ ظ ظ	ع ع ع
غ غ غ	ف ف ف	ق ق ق	ک ک ک	ل ل ل	م م م
ن ن ن	و و و	ه ه ه	ء ء ء	ي ي ي	

هڅونه:

زده کوونکي دې الفباء په ډله بيزه توگه ولولي.

ارزونه:

آيا زده کوونکي کولای شي د تنوين ډولونه له ټولو حروفو سره ولولي؟

پنجم لوست

شد

هدف

د شد زده کول

پوښتي:

آيا شد پيژنئ؟

د شد نښه داده : (—). که د يو توري په سر شد واقع شي معنی يې داده چي دا حرف تکرار شوی دی. لومړی توری يې ساکن او دويم يې حرکت لري. لاندې مثالونو ته پام وکړئ:

مَدَّ	مَدَّ
إِنَّ	إِنَّ
رَبُّ	رَبُّ
صَلِّ	صَلِّ
ثُمَّ	ثُمَّ
كَلَّا	كَلَّا
شَدَّ	شَدَّ
دَلَّ	دَلَّ

هڅونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

	نَزَلَ
	قَرَّبَ
	عَلَّمَ
	كَذَّبَ
	عَمَرَ

ارزونه :

آيا زده کوونکي شد پيژني ؟

آيا زده کوونکي کولای شي شد سم تلفظ کړي ؟

شپږم لوست

اشباعي حرکتونه: الف

هدف:

د(الف) له تلفظ سره اشنا يي.

پوښتې:

ايا پوهېږئ كله چې الف له يوه زور لرونكي حرف څخه وروسته راشي څه ډول لوستل كيږي؟

دلاندې كلماتو تلفظ ته پام وكړئ:

اَ	ءَا	بَ	بَا
تَ	تَا	ثَ	ثَا
جَ	جَا	حَ	حَا
خَ	خَا	دَ	دَا
ذَ	ذَا	رَ	رَا
زَ	زَا	سَ	سَا
شَ	شَا	صَ	صَا
ضَ	ضَا	طَ	طَا
ظَ	ظَا	عَ	عَا
غَ	غَا	فَ	فَا

په قران كريم كې كله الف د حروفو په سر په ډېر وړوكي شكل ليكل كيږي.

دلاندې مثالونو ته پام وكړئ:

بَعَثْنَاكُمْ = بَعَثْنَاكُمْ   وَاحِدٍ = وَاحِدٍ

ذَلِكَ = ذَلِكَ

هڅونه :

لاندې جدول په مناسبو کلماتو ډک کړئ :

له الف سره توری	له زور سره توری	له الف سره توری	له زور سره توری
	ک		ق
	م		ل
	و		ن
	ء		هـ
	ة		ي

ارزونه :

آیا زده کوونکي کولای شي حروف له الف سره سم تلفظ کړي ؟

اووم لوست

اشباعي حرکتونه : واو

هدف:

د (واو) له تلفظ سره اشنایي

پوښتنې:

ايا پوهېږئ کله چې (واو) له يو پېښ لرونکي توري څخه وروسته واقع شي، څه ډول تلفظ کېږي؟

د لاندې کلماتو تلفظ ته پام وکړئ :

اُ	اُو	بُ	بُو
تُ	تُو	ثُ	ثُو
جُ	جُو	حُ	حُو
خُ	خُو	دُ	دُو
ذُ	ذُو	رُ	رُو
زُ	زُو	سُ	سُو
شُ	شُو	صُ	صُو
ضُ	ضُو	طُ	طُو
ظُ	ظُو	عُ	عُو
فُ	فُو	قُ	قُو

په قران کریم کې ځینې وختونه (واو) په ډېر وړوکی شکل د حرف په سرلیکل

کېږي. لاندې مثالونو ته پام وکړئ :

انہو = انہو رَحْمَتُهُ = رَحْمَتُهُ خَطِيئَتُهُ = خَطِيئَتُهُ

هڃونه :

لانڊني جدول ٻه مناسبو حروفو ڊڪ ڪري :

له پڻ سره توري	له واوسره توري	له پڻ سره توري	له واوسره توري
	ق	ک	
	ل	م	
	ن	و	
	ه	ء	
	ي	ة	

ارزونہ :

آيا زده ڪوونڪي ڪولاي شي حروف له (واو) سره سم تلفظ ڪري ؟

آتم لوست

اشباعي حرکتونه: يا

هدف:

دریا له تلفظ سره آشنایی

پوښتنه:

آیا پوهیږئ کله چې یا له یوه زېر څخه وروسته راشي څنگه تلفظ کېږي؟

لاندې تورو ته پاملرنه وکړئ:

ا	اي	ا	چي
ت	تي	ت	شي
ج	جي	ج	چي
خ	خي	خ	دي
ز	زي	ز	ري
س	سي	س	سي
ش	شي	ش	طي
ض	ضي	ض	طي
ظ	ظي	ظ	طي
ف	في	ف	وي

په قرآن کریم کې په ځینو ځایونو کې یا په کوچني ډول په توري پسې لیکل

شوې وي، لاندې مثالونو ته پاملرنه وکړئ:

بَعْدَهُ = بَعْدَهِ = بَهْ = بَهِي = رُسُلُهُ = رُسُلِهِ = مَلَائِكَتَهُ

= مَلَائِكَتِهِ

هڅونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

له زېر سره توری	له یا سره توری	له زېر سره توری	له یا سره توری
ف	ق		
ک	ل		
م	ن		
و	هـ		
و	ب		

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي توري له یا سره سم تلفظ کړي؟

نهم لوست

ترکيبي حروف

هدف

له ترکیبي تورو سره آشنایي

پوښتنه:

آیا د حروفو مختلف شکلونه پېژنئ؟

تېر کال مو ولوستل، چې حروف کله په لومړي سر کې، کله په منځ کې او کله

هم د کلمې پای کې راځي. مختلف شکلونه به یې ووينئ. لاندې جدول ته

پاملرنه وکړئ:

وروستی توری	دمنځ توری	لومړی توری	یواځې توری
ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب
ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ

ا	آ	د	ذ
با	بآ	بذ	بذ
را	رآ	رذ	رذ
زا	زآ	زذ	زذ
سا	سآ	سذ	سذ
شا	شآ	شذ	شذ
صا	صآ	صذ	صذ
ضا	ضآ	ضذ	ضذ
طا	طآ	طذ	طذ
ظا	ظآ	ظذ	ظذ
عا	عآ	عذ	عذ
غا	غآ	غذ	غذ
فا	فآ	فذ	فذ
قا	قآ	قذ	قذ
كا	كآ	كذ	كذ
لا	لآ	لذ	لذ
ما	مآ	مذ	مذ
نا	نآ	نذ	نذ

و	و	و	و
ه	ه	ه	ه
ی	ی	ی	ی

که پاملرنه موکری وی، خینی حروف د کلمی په پای کې تغییر نه خوری.

هخونه :

لاندې کلمې ولولئ او خرگنده کری، چې هر توری ترکیبی شکل لری. د ترکیبی تورو شکلونه د کلمو

په وړاندې کېردئ:

مثال: $\text{اَلْحَمْدُ} = \text{ا ل ح م د}$

$\text{نَعْبُدُ} =$

$\text{اَهْدِنَا} =$

لسم لوست

د اخلاص سورت هجايي لوستل

هدف

د قرآن کریم له هجايي لوستلوسره آشنايي

پوښتنې:

- آیا تاسو له هجايي لوستلوسره بلد یاست؟
- آیا تاسو کولای شئ چې د اخلاص سورت په هجايي توګه تلاوت کړئ؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	اللَّهُ الصَّمَدُ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	اللَّهُ الصَّمَدُ
لَمْ يَلِدْ	وَلَمْ يُولَدْ
لَمْ يَلِدْ	وَلَمْ يُولَدْ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ	كُفُوًا أَحَدٌ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ	كُفُوًا أَحَدٌ

هڅونه : زده کوونکي دې د اخلاص سورت هجايي ولولي .

یوولسم لوست

د الكوثر سورت هجايي لوستل

هدف

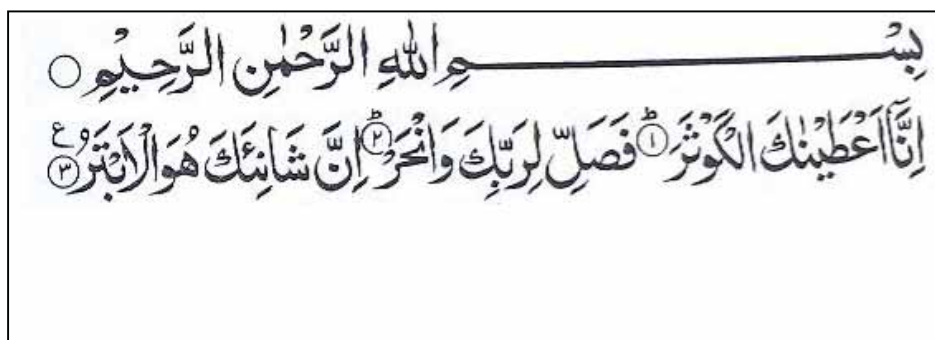
د قران كريم له هجايي تلاوت سره آشنایی

پوښتنې:

آيا تاسو کولای شئ د کوثر سورت هجايي تلاوت وکړئ؟

آيا تاسو تر اوسه د کوثر سورت هجايي تلاوت کړی دی؟

د کوثر سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

هڅونه:

زده کوونکي دې د کوثر سورت هجايي تلاوت کړي.

ارزونه:

آيا زده کوونکي کولای شي د کوثر سورت په هجا تلاوت کړي؟

دولسم لوست

د الفلق د سورت هجايي لوستل

هدف:

د قران كريم له هجايي لوستلو سره آشنايي

پوښتنې:

آيا تاسو كولاى شئ د الفلق سورت هجايي تلاوت كړئ؟

آيا د الفلق سورت مو تلاوت كړى دى؟

د الفلق سورت په هجا سره تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝۱ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝۲ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝۳ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝۴ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝۵

هڅونه:

گړانو زده كوونكو! د الفلق سورت هجايي تلاوت كړئ.

ديار لسم لوست

د الناس سورت هجايي لوستل

هدف:

د قران كريم له هجايي لوستلو سره آشنايي.

پوښتني:

آيا كولاى شى قران كريم هجايي تلاوت كړى؟

آيا تاسو د الناس سورت تلاوت كړى دى؟

د الناس سورت هجايي تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ①
مَلِكِ النَّاسِ ② إِلَهِ النَّاسِ ③
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ④
الَّذِي يُوسِّسُ فِي
صُدُورِ النَّاسِ ⑤
مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ ⑥

هڅونه:

زده كوونكو! د الناس سورت هجايي تلاوت كړئ.

خوارلسم لوست

د الاخلاص د سورت تلاوت او حفظ

هدف:

د اخلاص د سورت رواني تلاوت او حفظ كول

پوښتنې:

آيا تاسو كولاى شئ، چې قران كريم رواني تلاوت كړئ؟

آيا د اخلاص سورت مو ياد دى؟

د اخلاص سورت حفظ كړئ او بيا يې تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝۱ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝۲ لَمْ يَلِدْ ۝۳ وَلَمْ
يُولَدْ ۝۴ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝۵

هڅونه:

د اخلاص سورت رواني تلاوت كړئ.

د اخلاص سورت حفظ كړئ.

پنخلم لوست

د الحمد د سورت تلاوت او حفظ

هدف

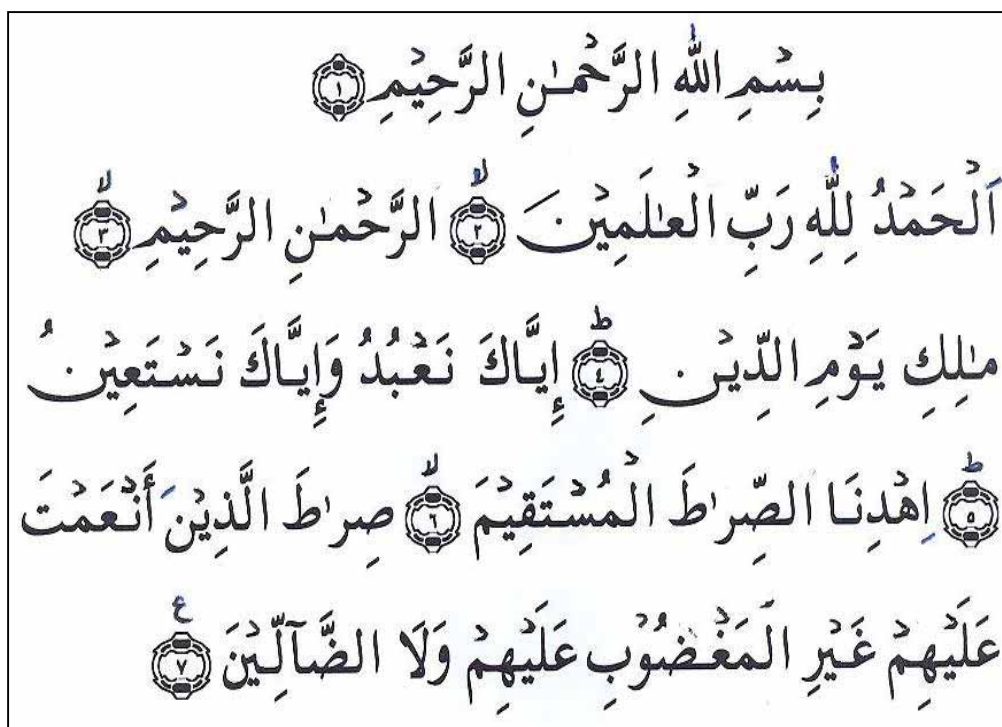
د الحمد د سورت رواني تلاوت او حفظ كول

پوښتنې:

آياتاسو كولاى شىء د حمد سورت تلاوت كړى؟

آيا د الحمد سورت مو حفظ كړى دى؟

د حمد سورت حفظ كړئ او په رواني سره يې تلاوت كړئ:

هڅونه:

د حمد سورت حفظ كړئ او په رواني سره يې تلاوت كړئ.

شپاړسم لوست

د النصر د سورت تلاوت او حفظ

هدف

د النصر د سورت رواني تلاوت او حفظ كول

پوښتي:

آيا د النصر سورت رواني لوستلی شی؟

آيا د النصر سورت مو حفظ کړی دی؟

د النصر سورت په رواني سره تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ① وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
اللَّهِ أَفْوَاجًا ② قَسَبٌ بِحَمْدِ رَبِّكَ ③ وَاسْتَغْفِرُهُ ④ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ⑤

هڅونه:

د النصر سورت په رواني ولولئ.

اوولسم لوست

د الكافرون د سورت رواني تلاوت

هدف:

د الكافرون د سورت د رواني تلاوت زده كړه

پوښتنې:

آيا د الكافرون سورت رواني تلاوت كولاى شى؟

د الكافرون سورت رواني تلاوت كړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ① لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ②
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ③ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ④
لَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ⑤ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ⑥

هڅونه:

هر زده كوونكى دې د الكافرون سورت په رواني تلاوت كړي.

لومړی فصل : عقاید

لومړی لوست:

د دین اصول

هدف

ددین له اصولو او مذهب سره اشنا کیدل.

پوښتنې

- ایادین اصول پیژنئ؟

زموږ د دین او مذهب اصول پنځه دي:

۱. توحید: یعنی د الله ﷻ په یووالي ایمان لرل.
۲. عدل: یعنی الله ﷻ عادل ذات دی او ظالم نه دی.
۳. نبوت: یعنی په دې خبره ایمان او باور لرل چې الله ﷻ ډیر پیغمبران د خلکو د لارښوونې او هدایت لپاره رالیږلي دي.
۴. امامت: یعنی دا چې دولس امامان له پیغمبر (صلي الله عليه وآله وسلم) څخه وروسته د امت د هدایت دنده په غاړه لري.
۵. معاد: یعنی دا چې ټول انسانان وروسته له مرگ څخه بېرته را ژوندی کیږي او د دوی عملونه او کره وړه ټول د قیامت په ورځ حسابیږي.

هڅونې

۱. زده کوونکي دې خپلو منځو کې د دین په اصولو یو له بل سره وغږیږي؟
۲. زده کوونکي د دین اصول باید په یادو سره زده کړي.

ارزونه

آیا د اسلام پنځه بناوې مو پیژندلې دي؟

دویم لوست:

کلمه طيبه

هدف

له کلمې طبيې سره اشنا کېدل.

پوښتې

- ايا پوهيږئ کلمه طيبه څه شی ده؟
- ايا کولای شئ کلمه طيبه ووايست؟

هر انسان د کلمې طبيې «لا اله الا الله محمد رسول الله» په ويلو سره مسلمان کېږي د کلمې طبيې معنا داسې ده: «هيڅوک غير له يوه الله تعالى څخه د عبادت لايق نه دی او محمد (ص) د الله تعالى را ليرېل شوی پيغمبر اورسول دی.

۱. زده کوونکي دې کلمه طيبه په ډلييزه توگه سره په اوچت آواز ووايي؟
۲. د کلمې طبيې د معنی په باره کې په خپل منځ کې خبرې وکړئ؟

- ✿ آیا زده کوونکو کلمه طيبه په يادو زده کړې ده؟
- ✿ آیا هغوی د کلمې طبيې په معنی او مفهوم پوه شوي دي؟

دریم لوست:

توحيد

هدف

د دين له اصولو او په خاصه توگه له توحيد سره اشنائي.

پوښتي

- ايا پوهيږئ چې د دين اصول څو دي؟
- ايا د توحيد معنا پيژنئ؟

توحيد: يعنې يوازي يو الله تعالى وجود لري چې ټول مخلوقات يې پيدا كړي دي، موږ چې كله كلمه طيبه وايو د الله تعالى په يووالي اعتراف كوو. الله (ج) عالم او قدرتمند دی. الله (ج) زموږ سره په كارونو كې كومك كوي، الله (ج) ډير مهربانه دی او خپل بندگان ورته گران دی، موږ ته الله (ج) تر هر څه گران دی او عبادت يې كوو.

زده كوونكي دې په درې نوري ډلو وويشل شي او د درس د محتوي په باره كې د يو له بل سره خبرې وكړي.

له تاسې څخه كوم يوه د توحيد معنى زده كړې ده.

څلورم لوست:

الهي عدل

هدف

د مذهب له اصولو او په خاصه توگه د الله (ج) د عدالت له معنی سره اشنايي.

پوښتنې

- څوک د عدالت معنی پوهیږي؟
- الله (ج) له خپلو بندگانو سره څرنگه چلن کوي؟

الهي عدل یعنی الله (ج) عادل دی او له هیچا سره ظلم نه کوي.

الله (ج) عدل کوونکي انسانان خوښوي. الله (ج) هغه خلک چې ښه کارونه سرته

رسوي جنت ته بیایي خو هغه خلک چې ظلم کوي او خلکو ته ضرر رسوي دوزخ ته

بیایي.

هڅونې

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې الهي عدل په باره کې څه ولیکي.

ارزونه

✿ څوک کولی شي د الله (ج) د عدالت مفهوم واضح کړي.

پنځم لوست:

نبوت

هدف

اشنایي له نبوت یا دوهم اصل سره.

پوښتې

- د دین له اصولو څخه دوهم اصل کوم دي؟
- څوک د نبوت په معنا پوهیږي؟

لوی خدای د انسانانو د لارښوونې لپاره ډیر پیغمبران را لیږلی دی. الهي پیغمبران د ژوند سمې لارې انسان ه بنایي. پیغمبران ریښتني او زړه سوانده شخصیت لرونکی دی.

مور د الله تعالی له لورې په راغلی ټولو پیغمبرانو ایمان لرو.

حضرت محمد (ص) تر ټولو وروستی پیغمبر دی له ده وروسته بل پیغمبر نه راځي مور مسلمانانو ته خپل پیغمبر ډیر گران دی او د سنتو پیروي یې کوو.

۱. زده کوونکي دې په څو ډلو وویشل شي او هره ډله دې د درس په موضوع خبرې وکړي.

✿ محترم ښوونکيه! آیا زده کوونکي د نبوت په معنی پوه شوي دي؟

شپږم لوست:

د رحمت نبی

هدف

د پیغمبر صلی الله علیه و اله وسلم سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې ز مونږ پیغمبر (ص) په کوم ځای کې دنیا ته راغلی؟
- ز مونږ د پیغمبر (ص) کردار او رویه د کوچنیانو سره څنگه وه؟

زمونږ د پیغمبر (ص) نوم محمد (ص) دی. او د پلار نوم یې عبدالله او د مور نوم یې بی بی آمنه ده. حضرت محمد (ص) په مکې معظمې کې زیږیدلی دی. زمونږ پیغمبر حضرت محمد (ص) د ماشومانو سره ډیره مینه درلودله او تل یې پر هغوی مهرباني کوله رسول الله (ص) علم ته زیاته پاملرنه کوله. لاندې قصه په غور سره واورئ. یوه ورځ رسول الله (ص) مسجد ته ننوت ویې لیدل چې یو ټولگی عبادت کوي او بل ټولگی د علم په زده کړې بوخت دی. نو ویې فرمایل: چې (دواړه ډلې د خیر کار کوي ولي زه د بنوونکي په حیث لیرلی شوی یم) هماغه وه چې د علم د زده کونکو ټولگی ته ورغی او ورسره کښیناست. پیغمبر (ص) په خپله دغه کړنه باندې زمونږ پام دې ته راگرځوي چې د علم زده کړه خورا اهمیت لري.

۱. خپل پیغمبر (ص) معرفي کړی؟
۲. د پیغمبر (ص) د اخلاقو په هکله سره خبرې وکړئ؟
۳. د مسجد له امام یا خپل مور او پلار څخه د رسول الله (ص) د ماشوم توب په باره کې پوښتنې وکړئ، ویې لیکئ او بیا خپلو ټولګي والو ته ووايئ.
۴. تاسو له دې قصې څخه څه پند واخیست.

ارزونه:

۱. آیا تاسو د خپل پیغمبر له نوم او د هغه د مور او پلار له نوم سره آشنا یئ.
۲. تاسو له دې قصې څخه څه برداشت وکړ.

اووم لوست:

امامت

هدف

د مذهب له اصوله او په ځانگړي ډول له امامت سره اشنایي.

پوښتني

- څوک کولای شي د امامانو نومونه ووايي؟
- امامان څه دندې لري؟

مورې عقیده لرو چې د اسلام له پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم څخه وروسته دولس امامان شته دي چې دنده لري د اسلام د مبین دین ارشادات خلکو ته بیان کړي، امامان دولس تنه دي چې لومړی یې امام علي (ع) او آخړینی یې امام مهدي صاحب الزمان دی. دوولس امامان د پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم له اهل بیت څخه دي. چې نومونه یې په لاندی ډول دي:

۱- امام علی (ع)	۷- امام موسی کاظم (ع)
۲- امام حسن (ع)	۸- امام رضا (ع)
۳- امام حسین (ع)	۹- امام محمد تقی (ع)
۴- امام زین العابدین (ع)	۱۰- امام علي النقی (ع)
۵- امام محمد باقر (ع)	۱۱- امام حسن عسکري (ع)
۶- امام جعفر صادق (ع)	۱۲- امام مهدي (ع)

زده کوونکي دې په څلورو گروپونو وویشل شي او یو له بل څخه دي د امامانو نومونه وپوښتي.

آیا زده کوونکو د امامانو نومونه زده کړي دي؟

اتم لوست:

معاد

(د مرگ نه روسته بيا ژوندي کېدل)

هدف

د اصول دين خصوصاً د معاد د معنی سره اشنا کېدل.

پوښتني

- ايا د معاد معنی پيژنی؟
- ايا پوهيږئ چی په هغه بله دنيا کې د نیک عمله خلکو سره څنگه چلند او معامله کيږي؟

يوه ورځ د پسرلي په ورځو کې زده کونکو د خپل ټولگي دکړکيو څخه د باندي يوه ښکلې منظره کتله او د هغې ښکلې منظرې سيل يې کاوه دوی د ځمکې د زرغونيدو او بوټو او گياه په شنه کيدو يو د بل سره خبرې کولې. چی دغه، گياه، بوټی، او نور شنه شوی شيان چې گورو ټول د پسرلی د فصل څخه مخکې په ژمي کې تللی او وچ سوی وو اوس بيرته ټول ژوندي او شنه د خاورې څخه را وتلی دی! پدی وخت کې ښوونکی ټولگی ته داخل شو سلام يې و اچاوه او د ټولو زده کونکو د حال پوښتنه يې وکړه بيا يې وويل: گرانو زده کونکو! څه شي په باره کې مو خبرې کويې:

حامد وويل: مور د گياه او بوټو د شنه کيدو او د ځمکې د زرغونيد و په هکله خبرې کولې.

ښوونکي وويل: ډيره ښه موضوع ده! تاسو گورئ چې دغه گياه د منی او ژمی د فصلونو څخه وروسته بيرته شنه او ژوندي شوه. خدای ﷻ لکه څنگه چی دغه گياه او بوټي پس له مرگ او وچيدو څخه بيرته شنه او ژوندي کړل! په آخرت کې هم الله تعالی ټول خلک را ژوندي کوي او هغو خلکو ته چې په دې دنيا کې يې ښه نیک

عملونه کړي وي اجر او ثواب ورکوي او جنت ورته په برخه کوي او هغه کسان چې په دې دنیا کې یې بد عملونه او بد کارونه کړي وي هغوی ته جزاء او عذاب ورکوي.

حامد وویل: معلم صاحب دغه موضوع ډیره لویه شوه موږ غوښتل چې نن ورځ موږ ته د اسلام دریم اصل بیان کړي.

ښوونکي په خدا سره وویل: دغه موضوعات ز موږ د نن ورځې درس نه و ز موږ د نن ورځې درس (معاد) و چې همدغه د اسلام دریم اصل دی. معاد پدې معنی دی چې موږ ټول پس د مرگ څخه بیرته را ژوندي کیږو او خدای ^ج به یوه ورځ ټول مخلوق را جمع کوي نیک عمله خلکو ته به اجر او ثواب ورکوي او بد کاره او بد عمله خلکو ته به جزاء او عذاب ورکوي.

۱. زده کونکي دې بیان کړي چې د پسرلی په فصل کې د گیاوو شنه کیدل د انسانانو د ژوندي کیدو سره د قیامت په ورځ څه مشابهت لري؟

☀ آیا زده کونکي د معاد په معنی او مفهوم پوه شوي دي؟

دوم فصل: احكام

نهم لوست:

د دين فروعات

هدف

د دين فروعو سره اشنا كيدل.

پوښتنې

- ايا د دين فروع پيژنئ؟
- ايا د دين فروعو معني پيژنئ؟

د دين فروع د اسلام هغو دستورونو او كړو ته ويل كيږي چې مسلمان مكلف دي چې په هغه باندې عمل وكړي. الله ﷻ بڼه كارونه په مسلمانانو واجب گرځولي دي چې مسلمانان هميشه بڼه كارونه وكړي، او د بدو كارونو څخه ځان وژغوري. د اسلام مهم او ضرور فروعات په دې درس كې لولو:

۱. لمونځ: په شپه او ورځ كې پنځه لمونځونه واجب (فرض) دي.
۲. روژه: د رمضان په مبارکه مياشت كې روژه نيول.
۳. زكات: د خپل مال څخه يوه اندازه مال فقيرانو او محتاجو خلكو ته ورکول.
۴. خمس: نيكانو او ساداتو فقيرانو ته د يوې اندازې او مقدار مال ورکول.
۵. حج: څوك چې توان لري بايد يو ځل حج ته ولاړ شي.
۶. جهاد: د خپل دين او وطن څخه دفاع كول.
۷. امر په معروف: خلكو ته په نيكو كارونو سره امر كول.
۸. نهې له منكر څخه: د خلكو منع كول له بدو كارونو څخه.
۹. تولى: دوستي كول د الله ﷻ او د ده د رسول د دوستانو سره.

۱۰. تبری: د الله ﷻ او د ده د رسول د دشمنانو سره دشمني کول.

۱. د دین فروعَات په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

۲. د دین فروعَات په یادوسره یاد کړئ.

لسم لوست:

اودس يا د لمانځه لپاره پاكوالى

هدف

د اوداسه كولو د طريقې پيژندنه.

پوښتني

- پوهيږئ چې مخكې د لمانځه نه څه وكړو؟
- څوك كولاى شي چې په عملي توگه او دس وكړي؟

حکمت یو ډیر هونبیار هلک دی هغه په دریم ټولگي کې درس وایي حکمت د خپلې وړې خور فوزیې سره مرسته کوي چې خپل درسونه یاد کړي یوه ورځ حکمت د ماسپښین په وخت د لمانځه لپاره اودس کاوه فوزیه چې د خپل کور په انگر کې لوبې کولې راغله او پوښتنه یې وکړه چې څنگه اودس وکړم؟ حکمت ورته وویل: د اوداسه لپاره لاندې کارونه کوو:

۱. نیت کوو چې اودس کوم لپاره د عبادت

د خدای ﷻ

۲. خپل مخ مینځو د سر دوینستانو د بیخ

څخه تر آخر د زني پورې د پاس نه کښته

طرف ته.

۳. بنی لاس د خنگلې خخه ترگوتو پورې مینځو د پاس نه کښته طرف ته.

۴. چپ لاس هم د بنی لاس په ډول مینځو.

۵. په سر مسحه کوو غیر د دی چی لاس د دویم ځل لپاره په اوبو لوند کړو د پاس نه کښته طرف ته.

۶. د بنی پښې مسحه په بنی لاس کوو د گوتو نه تر بند کي پورې.

۷. د چپې پښې مسحه په چپ لاس کوو د گوتو نه تر بند کي پورې، حکمت په هغه ترتیب سره چې وویل: اودس وکړ ترڅو یې خور زده کړي.

زده کونکی دې په نوبت سره اودس وکړي او ښوونکی دې ورته متوجه شي.

ارزونه

آیا زده کونکو د دې درس خخه وروسته اودس یاد کړی دی؟

یوولسم لوست:

لمونځ

هدف

د لمانځه پیژندنه.

پوښتي

- ایا تاسو لمونځ کوی؟
- لمونځ د چا لپاره کوو؟

موږ ټول د الله تعالی شکر کوو چی مسلمانان یو هر مسلمان په شپه ورځ کی پنځه لمونځونه کوي لمونځ د لوی رب تعالی عبادت دی موږ چې کله په لمانځه دریرو د خپل رب سره خبرې کوو او د هغه سره تعهد او وعده کوو چې یواځې د ده عبادت کوو او پرته د ده څخه د بل هیڅ شي عبادت نکوو له همدې کبله څوک چې لمونځ کوي هغه د گناهونو څخه ځان ساتي او هیڅ بدکار نکوي. موږ ډیر خوشحال یو چی بسوونځي ته راځو او لمونځ یادوو موږ په دویم ټولگي کې لمونځ یادوو او هر کله چې لمونځ یاد کړو بیا هغه خپل پلار او مورته وایو. پنځه لمونځونه په دې وختونو کې ادا کیږي:

سهار، ماسپینین، مازدیگر، ماښام، ماخوستن.

د لمونځو د رکعاتو شمیر له خپل مور او پلار نه زده کړئ او په ټولگي کې پرې خبرې وکړئ.

دولسم لوست:

د فاتحي سورت

هدف

د فاتحي د سورت لوستل او په يادو زده كول.

پوښتنې

- ايا د فاتحي سورت سره اشنا ياست؟
- ايا كولاى شى چى د فاتحي سورت ووايست؟

مور مسلمانان په يوه شپه او ورځ كې پنځه لمونځونه كوو او په هره لمانځه كې كم تر كمه دوه ځله د فاتحي سورت لولو. د حمد د (فاتحه) د سورت لوستل مو په لومړي ټولگي كې زده كړي دي او په دې درس كې به د حمد سورت په يادو زده كړو.

هڅونې

۱. محترم ښوونكى دې زده كونكو ته د حمد د سورت آيتونه داسې قرائت كړي چې زده كونكي وكرای شي هغه په يادو ووايي.
۲. زده كونكي دې په پنځه نفري گروپونو وویشل شي او په خپل وار سره دې د حمد سورت په ياد ووايي او نور ټول دې ورته په غور سره غور و نيسي او يو د بل غلطې دې اصلاح كړي.

ارزونه

محترم ښوونكى دې له زده كونكو څخه وغواړي چې د حمد سورة په يادو ووايي. نور ټول زده كونكي بايد د حمد سورة په ښه طريقه ياد او حفظ كړي خو و كولاى شي چې لمونځ و كړي.

ديار لسم لوست:

د اخلاص سورت

هدف

د اخلاص د سورت لوستل او په يادو زده كول.

پوښتي

- ايا كولاى شئ چي د اخلاص سورت ولولي؟
- ايا د اخلاص سورت مو ياد كړى ده؟

د لمانځه په اول او دويم ركعت كې د فاتحي د سورت د لوستلو څخه وروسته.
د اخلاص سورت يا يو بل وړوكى سورت لولو. په دې درس كې به ټول يو د بل سره
د اخلاص سورت لولو او په يادو به يې زده كوو.

۱. زده كونكي دې په څلور نغري ډلو وويشل شي او په خپل منځ كې دې په نوبت سره د اخلاص سورت ولولي.
۲. زده كونكي دې په دوه كسيز ډول د اخلاص سورت يو بل ته ووايي.

څوارلسم لوست:

تشهد

هدف

د تشهد لوستل او په يادو زده كول.

پوښتنې

- ايا پوهيرئ چې تشهد څه ته وايي؟
- تشهد په كوم وخت كې ويل كيږي؟

د هر لمانځه د دويم ركعت د دويمې سجدي څخه وروسته تشهد لولو په تشهد سره د خداى (ج) په يو والي او د پيغمبر صلى الله عليه وآله وسلم په رسالت او پيغمبرۍ شهادت او گواهي وركوو او په محمد (ص) او د ده په پاڪه كورنۍ درود او دعا وايو! «اللهم صل على محمد و آل محمد» او كه چيرته د لمانځه په آخر ركعت كې يوو نو د سلام په ويلو به لمونځ تمام كړوو. د سلام لپاره وايو «السلام عليك ايها النبي و رحمة الله و بركاته، السلام علينا و على عباد الله الصالحين، السلام عليكم و رحمة الله و بركاته»

۱. زده كونكي دې د تشهد او سلام ذكر په ډېر دقت سره ولولي.
۲. زده كونكي دې په دوه كسيزه ډول سره د تشهد او سلام ذكر خپلو منځو كې ولولي.

آيا كولاى شئ چې د تشهد ذكر د يادو څخه ووايي؟

پنځه لسم لوست:

قنوت

هدف

د دعای قنوت درست او صحیح لوستل او یادول.

پوښتني

- ایا پوهیږئ چې قنوت څه شی دی؟
- ایا دعای قنوت موزده دي؟

د دعای قنوت د هر واجب لمانځه په دویم رکعت کې رکوع ته له تلوو څخه مخکې واجب دی. او هم کولای شو چې په قنوت کې هره دعا ولولو. لاندې دعا په قرآن کریم کې راغلی او د قنوت لپاره ډیره مناسبه او غوره ده.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

هڅونې

۱. زده کونکي دې په دوه کسيزه ډول په خپل منځ کې دعای قنوت ووايي.
۲. زده کونکي دې په اوچت آواز سره په خپل ټولگي کې دعای قنوت ووايي.

ارزونه

آیا کولای شئ چې دعای قنوت د یادو څخه ووايي؟

شپاړسم لوست:

د رکوع او سجدي ذکر

هدف

د رکوع او سجدي ذکر لوستل او په يادو زده کول.

پوښتي

- ایا د رکوع او سجدي ذکر مو ياد دی؟

د لمانځه د ارکانو څخه يوه هم رکوع ده. په رکوع کې لمونځ کونکي په دومره اندازه کښته کېږي چې لاسونه يې په زنگونو ولگيږي په رکوع کې درې ځلې «سبحان الله» يا يو ځل «سبحان ربی العظیم و بحمده» ويل کېږي، د لمانځه د ارکانو څخه يو بل رکن په هر رکعت کې دوه سجدي دي په

سجدي کې سر په ځمکه يا مهر لگوو او درې ځله «سبحان الله» او يا يو ځل

«سبحان ربی الاعلی و بحمده» وايوو.

۱. زده کوونکي دې په دوه کسيزه ډول سره خپلو منځو کې د رکوع او سجدي ذکر په يادو ولولي.

۲. زده کوونکي دې يو، يو کس په نوبت سره د رکوع او سجدي ذکر په ټولگي کې په اوچت آواز سره ووايي.

آیا د رکوع او سجدي ذکر په يادو ويلاي شئ؟

اوو لسم لوست:

د لمانځه څخه وروسته دعا کول

هدف

د لمانځه وروسته د دعا لوستل او یادول.

پوښتني

- ایا د لمانځه څخه وروسته دعا لولئ؟
- د لمانځه څخه وروسته کومه دعا لولئ؟

انسان هر وخت د سختۍ او مشکل سره مخامخ کیږي او زړه یې غواړي چې خپل مشکل الله تعالی ته وړاندې کړي او د هغه څخه وغواړي چې د ده مشکل او

سختۍ حل کړي. الله ﷻ په قرآن کریم کې فرمایلي چې تاسو زما څخه دعا وغواړئ زه ستاسو دعا قبلوم. انسان چې کله دعا کوي د خپل رب (الله تعالی) سره خبري کوي او د هغه څخه مرسته او کمک غواړي.

نو له همدې کبله دعا کول انسان الله تعالی ته نژدې کوي او د بلې خوا د انسان مشکل هم حل

کوي. انسان هر وخت کولی شي چې الله ﷻ ته دعا وکړي او د هغه څخه مرسته او کمک وغواړي، ولې په ځینې وختو کې دعا ښه قبلېږي چې یو د دغو وختو څخه وروسته د لمانځه څخه دعا کول دي. موږ کولی شو چې وروسته د لمانځه څخه د هر نیک او ښه کار دعا د الله تعالی څخه وغواړوو مگر ښه او بهترینه دعا د

پیغمبر ﷺ او د معصومو امامانو دعا ده. په دې لوست کې د حضرت زهرا سلام الله علیها تسبیحات چې پیغمبر علیه السلام خپلې لور ته ورنښوولې دي ذکر کوو. د حضرت زهرا د تسبیحاتو لوستل ډیر زیات ثواب او اجر لري خصوصاً وروسته د لمانځه څخه. د حضرت زهرا په تسبیحاتو کې ۳۴ ځله الله اکبر وایوو ۳۳ ځله الحمد لله وایوو او ۳۳ ځله سبحان الله وایوو.

۱. د لوست مطلب په پنځو کرښو کې خلاصه کړئ.
۲. د حضرت زهرا تسبیحات یاد کړئ.

◆ آیا زده کوونکي کولی شي چې د حضرت زهرا تسبیحات ولولي؟

اتلسم لوست:

څنگه لمونځ وکړو؟

هدف

د لمانځه د ادا کولو د طریقې سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ولی لمونځ ادا کوو؟
- څرنگه لمونځ وکړو؟

لمونځ د خدای ﷻ عبادت دی. هر مسلمان د الله تعالی په امر سره په شپه او ورځ کې پنځه وخته لمونځ ادا کوي. لمونځ زموږ د بندګۍ نښه ده موږ په لمانځه کې د الله تعالی د زیاتو نعمتونو چې موږ ته یې راکړيدي شکر ادا کوو او د هغه عبادت کوو. څرنگه لمونځ ادا کړو؟

په تیرو درسونو کې مو د لمانځه اجزاء یاد کړل او په دی درس کې دوه رکعته لمونځ په مکمله توګه یادوو.

- هیرنکړئ چې د لمانځه د ادا کولو لپاره باید اودس ولرو او وروسته بیا لاندې کارونه په ترتیب سره وکړو.
- د قبلی په لور ودربړو.
- نیت کوو یعنی قصد کوو په زړه کې د مثال په توګه په زړه کې وایو: دسهار دوه رکعته لمونځ کوم خاص الله تعالی لپاره بیا «الله اکبر» وایو.
- د حمد سورت آخره پوری لولو.
- د اخلاص سوره «قل هو الله احد» یا کوم بل سورت مکمل لولو.
- رکوع ته ځو او په رکوع کې د ملاتیر په داسی اندازه کښته کوو چی لاسونه زنګنو ته ښه سم ورسیري او پدې حالت کې وایو «سبحان ربي العظيم و بحمده».
- وروسته د رکوع څخه نیغ درېږو او وایو «سمع الله لمن حمده».

- وروسته بیا سجدي ته خو د سجدې لپاره سر پر مهر باندي ږدو او وایو «سبحان ربی الاعلی و بحمده».
- له دې وروسته کښینو او سجدې ته خو د دویم ځل لپاره د اول ځل په شان.
- لدی وروسته کښینو او بیا پورته کیږو او د اول رکعت په شان حمد او سورة وایو. د سورت د ویلو څخه وروسته دعای قنوت لولو یعنی د دواړو لاسونو ورغوي او چتوو او دعا کوو د مثال په توگه دا قرآنی دعا لولو «ربنا آتنا فی الدینا حسنة و فی الآخرة حسنة و قنا عذاب النار» هره دعا کولای شو چې قنوت کې یې ووايو.
- وروسته بیا په ترتیب سره لکه چې وویل شو رکوع ته خو او بیا سجده کوو.
- وروسته د دویمې سجدې څخه کښینو او تشهد وایو په تشهد کې داسې وایو «اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان محمداً عبده ورسوله، اللهم صل علی محمد و آل محمد»
- بیا سلام گرځوو السلام علیک ایها النبی ورحمة الله وبرکاته، السلام علینا و علی عباد الله الصالحین، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

۱. زده کونکي دې دوه رکعتي لمونځ ادا کړي.

د څو زده کونکو څخه باید وغوښتل شي چې دوه رکعتي لمونځ په کامله توگه ادا کړي؟

نولسم لوست:

پليتي ((نجاست)) او پا کوالی

هدف

د نجاست او پاکوالی سره د زده کونکو اشنا کېدل.

پوښتي

- ایا پوهیږئ چې نجاست څه شی دی؟
- که چیرته څه شی نجس شي څنگه کولای شی چې هغه پاک شي؟

بعضی شیان نجس او ناپاکه دي لکه وینې، متیازې، د انسان بولې او د ناپاکه شیانو خوړل حرام دی. همدارنگه د لمونځ کونکي بدن، کالي، د سجدي ځای باید پاک وي او په نجاست ککړنه وي. هر وخت چې لاس، کالي، لوبښي، فرش، او داسی نور په نجاست ککړ شي باید پاک یې کړو، نجاست په مینځلو سره پاکيږي هر کله چې خپله نجاست لکه متیازې بولې د بدن (ځان) او کالیو څخه لیرې شي لدې وروسته باید دری ځله ورباندې اوبه تیرې شي. پس اوبه د پاکولو سبب او ذریعه ده او هر شی چې ناپاکه او نجس شي په اوبو سره پاکيږي. هر کله چې د لمونځ کونکي ځان یا کالي (جامې) په وینو، متیازو او د انسان په بولو ککړې شي باید په اوبو سره ومینځل شي.

۱. د انسان بدن (ځان) کالي (جامې) په څه شي سره نجس کيږي؟

۲. څرنگه د انسان بدن او کالي د نجاست څخه پاکيږي؟

ايا انسان کولای شي چې د هغو کاليو سره چې په وينه کې وي لمونځ وکړي

دریم فصل: آداب او اخلاق

شلم لوست:

د مور او پلار حقونه

هدف

د مور او پلار د حقونو او احترام لرلو د ضرورت پیژندل.

پوښتني

- ولې د مور او پلار احترام کوو؟
- تاسو څنگه د مور او پلار احترام کوئ؟

حضرت موسیٰ علیه السلام د الله تعالی د لویو پیغمبرانو د جملې څخه وو. هغه یوه ورځ د خدای تعالی څخه وغوښتل چې د هغه اندیوال او ملگری په جنت کې ورته وښيي ده ته الله تعالی وحې وکړه چې د ښار په فلانی منطقه کې یو قصاب ژوند کوی چې هغه به ستا سره په جنت کې وي. موسیٰ تعالیٰ وغوښتل چې پوه شي چې هغه څه کردار کړیدی چې د خدای تعالی سره داسې لوی منزلت لري. ولاړ او هغه قصاب کور یې پیدا کړ او هغه ته یې وویل میلمه غواړې! قصاب وویل میلمه د خدای تعالی دوست دی حضرت موسیٰ تعالیٰ یو دوه ورځې دهغه په کور کې و ترڅو وگوري چې هغه کوم ښه کار کوي هغه ولیده چې قصاب څو ځله کوتی ته ننوځي او څه وخت هلته تیروي او بیا راوځي د قصاب څخه یې پوښتنه وکړه چه هغه په کوټه کې څه کوي؟ هغه په ځواب کې وویل: زه مور لرم چې هغه د فلج په مرض اخته ده او د حرکت کولو توان نلری زه ورځم د هغی ډوډی خوراک او څښاک ورته برابر وم او په خوله کې یې ورکوم او ورسره خبرې او مجلس کوم چې حوصله اوزړه یې تنگ

نشي. حضرت موسیٰ ع متوجه شو چې د دې قصاب بڼه والی او اوچت منزلت الله تعالی سره د دی کار په وجه دی چې د خپلې زړې او مریضې مور سره بڼه کوي د دې په خاطر خدای ع ده ته عالی او لوړ مقام ورکړیدی او هغه ته یې جنت ور په برخه کړیدی کله چې حضرت موسیٰ ع پوه شو نو د هغه سره یې خدای پاماني او مخه بڼه و کړه.

۱. ولی هغه قصاب د خدای د پیغمبر سره په جنت کې ملگری شو؟
۲. تاسو خپل مور او پلار سره څنگه رویه کوئ؟
۳. که یو ځل مور او پلار خفه کړئ بیا د هغوی د خوشحالیو لپاره څه کوئ؟

- ✿ آیا زده کونکي د مور او پلار په احترام پوهیدلي دي؟
- ✿ آیا زده کونکي د مور او پلار د احترام په اهمیت پوه شويدي؟

یو ویشتم لوست:

د ښوونکي حقونه

هدف

د معلم د حقوقو د پیژندنې سره اشنا کېدل.

پوښتني

- ایا تاسو پوهیږئ چې ستاسو ښوونکي پر تاسو څه حقوق لري؟
- ولې ښوونکي په خپلو زده کونکو حق لري؟

ښوونکي مور ته علم او پوهه رابښي، ښوونکي مور ته عقايد او د اسلام د دين احکام او اخلاق رابښي. ښوونکي مور ته ډول ډول علوم را زده کوي. ښوونکي مور ته د ژوندانه سمې لارې ښيي. نو د دی لپاره ښوونکي ز مور په تعليم او تربيه او ښه والي کې ډير مهم رول لري. د همدې کبله ده چې د اسلام پيغمبر صلی الله عليه وآله وسلم فرمايلي دي (علماء د نبیانو وارثان دي) ځکه چې نبیانو هم خلک، ښې، نیکې او د هدايت لارې ته چې د خدای (ج) لارده را بلل او دعوت یې ورته کاوه او هغوی یې د دنیا او آخرت په ښیښو او نیکمرغیو پوهول. مور هم د خپل ښوونکو سره مینه لرو او کوشش کوو چې د هغوی د درس ورکولو احترام ولرو درناوی یې وکړو او هغه ښه استقبال کړو. مور د ښوونکي نصیحتونه او پندونه هیڅکله نه هیروو او خپل درسونه په ډیر ښه دقت او شوق سره لولو ترڅو پورې چې د ښوونکي کوبښ او زحمت یې ځایه او ضایع نشي. مور کله چې ښوونکي خبرې کوي

خبرې نه کوو. کله چې د هغه خبرې خلاصې شي نو بیا وروسته پوښتنې کوو.
مور هر وخت د خپل ښوونکي سره مجلس او خبرې کوو او کوبښن کوو چې
د بدو او بی ادبه خبرو څخه ځان وژغوروو.

۱. خپل نظر د ښوونکي د حقونو په هکله په پنځو کرښو کې وليکئ.
۲. د مور او پلار او یاد مسجد د امام څخه پوښتنه وکړئ چې
ښوونکي په خپلو زده کوونکو څه حق لري او هغه نتیجه بیا په
خپلو کتابچو کې وليکئ؟

- ☀ آیا زده کونکي د درس په مطلب او مرام پوه شويدي.
- ☀ آیا هغوی کولای شي چې دا واضحه کړي چې د ښوونکي کار او
دنده د پیغمبرانو له کار سره څه مشابهت او ورته والی لري.

د گاونډي حقونه

هدف

د گاونډي د حقونو سره د شاگردانو اشنائي

پوښتي

• ايا د گاونډي حقونه پيژني؟

• ستاسو په فكر څنگه كولي شو چې د گاونډي حقونه مراعت كړو؟

زمونږ گاونډي يو سړي دي چې كورنۍ زموږ د كور خوا كې دي. د اسلام مقدس دين د گاونډي لپاره زيات حقونه وركړي دي. حضرت محمد (ص) به ډيره سپارښتنه كوله چې بايد د گاونډي حقونه مراعات او وساتل شي. ځيني حقونه د گاونډي دا دي:

- كه چيرته هغه قرض وغواړي بايد وريې كړو
- د هغه عيب پټ كړو او بل چاته ونه وايو
- كله چې مريض شي پوښتنه كې وكړو
- د غم او خفگان په وخت كې هغه سره غم شريكې وكړو او هغه ته تسلي وركړو
- د هغه د خوشحالي په وخت كې هغه سره خوشحالي وكړو او مباركي وركړو
- كله چې چيرته سفر وكړي او مسافر شي د خپل توان په اندازه د هغه د مال اولاد ساتنه وكړو
- هغه ته د هر رنگه ضرر او تاوان رسيدو څخه ډډه وكړو

۱. د جومات د امام او دکونۍ د غټو او لویانو خڅه د گاونډی نور حقونه یاد کړو او هغه په خپلو کتابچو کې او لیکو او بیایې خپل ټولگی کې ولولو
۲. خپل نظر د گاونډی په هکله په پنځو کرښو کې اولیکي؟

- ✿ آیا زده کوونکو د گاونډی حقونه پیژندلی دي؟
- ✿ آیا هغوی کلوي شي چې د مثال په توگه په خپل ژوند او چاپیریال کې د گاونډی حقونه بیان کړي؟

در ویشتم لوست

د لویانو او مشرانو د احترام ساتل

هدف

د لویانو احترام ساتل او هغو سره ښه سلوک کول.

پوښتني

- ایا د لویانو احترام ضروري دي؟
- څنگه د لویانو احترام وکړو؟

احمد په دویم ټولګي کې درس وایي هغه یوه ورځ په ملي بس موټر کې سور شو چې ښوونځي ته ولاړشي. هغه یوه خالي چوکۍ (سیت) پیدا کړ او کښیناست.

هغه خوشحال و چې خالي سترګې یې په رضا ولګیدې چې لږ وړاندې هغه هم په چوکۍ ناست دی. احمد له ځان سره وویل: ډیره ښه ده چې رضا هم په چوکۍ ناست دی. ځکه چې هغه پرون ورځ د لوبو په وخت په ځمکه ولویده او پښه یې خوږ شوه او دردیې کاوه. د موټر په بل تم ځای کې یې بوډا سپری ولیده چې موټر ته پورته شو او کله چې احمد ولیدل چې خالی چوکۍ په موټر کې نشته، زړه یې پرې وسوځیده خوده بیا هم خپل ځای ورته ورنکړ. په همدې وخت کې رضا پورته شو او دهغه بوډا سپری څخه یې وغوښتل چې دده په ځای کښینی ځکه چې د لویانو احترام په موږ لارم دی. بوډا او مشر سپری شکرپه ادا کړه او کښیناست. احمد ددې لپاره چې هغه مشر

سړی ته یې ځای نه و ورکړی ډیر خجالت او پښیمانه و او بیا هغه وخت چې رضایې ولید چې په زخمې پښه د خپل ځای څخه پورته شو او خپل ځای یې دغه مشر سړي ته پرېښود ډیر خجالت ته شو.

۱. ولی رضا چې پښه یې زخمی وه او دردیې کاوه خپل ځای مشر او بوډا سړي ته ورکړ؟

۲. که چیرته تاسو د رضا په ځای وای څه به موکړای وای؟

۳. خپلو ټولگيوالو سره خبرې وکړئ چې ولې په موږ د لویانو خلکو احترام لازم دی؟

آیا زده کوونکی ویلی شي چې احمد ښه کار وکړ او که رضا؟

که چیرته شاگردان د مشرانو د احترام په معنی او مفهوم پوه شوی وي خو مثالونه دې ذکر کړې؟

رېښتيا ويل

هدف

د رېښتيا ويلو اهميت او منزلت سره اشنا كيدل

پوښتني

- رېښتيا ويل او صداقت زموږ په ژوند كې څه اهميت لري؟
- كه چيرته سړى څو ورځې رېښتيا و نه وايي خلك به له هغه سره څنگه معامله وكړي؟

موږ مسلمانان يو او الله تعالى موږ ته لارښوونه كړې ده چې رېښتيا ووايو، رېښتيا ويل د پيغمبرانو صفت دى او دروغ ويل ډير بد كار دى.

رېښتيا ويونكى انسان هر څوك خوبښوي او په هغه اعتماد او اعتبار كوي او د هغه په خبرو اعتبار او باور كوي. ليكن د دروغجنو خلكو په ويناوو څوك اعتبار او باور نكوي او هيڅوك دروغجن سړى نه خوبښوي او د هغه په خبرو باور او اعتبار نكوي.

كه دروغجن سړى رېښتيا هم وايي خلك باور او اعتماد پرې نكوي.

د يوه شپانه قيصه په بڼه دقت سره لولو او د هغه څخه پند او عبرت اخلو.

يوه هلك په يو كلي كې شپني كوله. يو ورځ هغه يوازې غره ته ختلى و، فكر او سوچ يې وكړو چې څه وكړي؟ تر څو خپل وخت تيركړي او ځان مصروف وساتي. اخريې دا فكر او سوچ وكړ چې نارى او سوري ووهي چې ليوه دده په رمه (پسونو) حمله كړى ده چې څو كسان راشي او دى له يو ازيتوب او تنهايي

خخه خلاص شي. شپانه نارې او سورې په لوړ آواز شروع كړې چې (ليوه دى ليوه دى) تر هغه پورې يې دا نارې وهلې چې ډير خلك خبر شول او ده ته په منډه ورغله چې مرسته او كمك ورسره وكړي. ليكن كله چې خلكو وليدل چې ليوه نشته او كراهه كراري ده او رمه خريږي شپانه ته يې سزاور كړه چې ولې دې دروغ ويلې وو؟

وروسته له خو روځو بيا دا كار تكرر كړ. ليكن هغه خپل باور او اعتبار د لاسه وركړى و او خلكو دده په خبرو باور نه كاوه. يوه ورځ وه چې په رښتيا سره ليوه په رمه حمله وكړه او شپانه نارې او چيغې شروع كړې خلكو راشئ كمك راسره وكړئ ليكن خلك هغه ته ورنه غله او فكر پر كاوه چې شپون دروغ وايي د لكه په شان، همغه و چې ليوه ډيره پسونه څيري كړل او وې خول خو هيڅوك د شپانه مرستې ته ورنه غله.

اوس ستاسو په نظر او فكر ولې خلك د شپانه مرستې ته ورنه غله؟

۱. د رښتیا ویلو اهمیت په دوو کرښو کې ولیکئ؟
۲. پورتنۍ قیصه په پنځو کرښو کې لنډه کړئ؟
۳. خپل نظر او فکر د دې قیصې په هکله بیان کړئ؟

آیا شاگردانو د رښتیا ویلو او صداقت اهمیت پیژندلی دی؟
آیا شاگردان کولی شي چې د خپل ژوند او چاپیریال څو مثالونه د رښتیا ویلو په اړه
ووايي.

د صحت ارزښت

هدف

د صحت مندی اهمیت سره اشنا کيدل

پوښتې

- تاسو خپلې سلامتې او صحت ته څومره اهمیت ورکوئ؟
- تاسو څرنگه د خپلې سلامتې او صحت ساتنه کوئ؟

صحت او سلامتې يو د الله تعالى د لويو نعمتونو څخه دی. ډير خلك تر هغه پورې چې خپل صحت او سلامتې ئي له لاسه نه وي ورکړې د صحت په قدر نه پوهيږي. هغه وخت انسان د صحت او سلامتې په قدر او اهمیت پوهيږي چې کله ناروغ شي د مثال په توگه کله چې زموږ په غاښ درد شي نو متوجې کيږو چې زموږ د غاښ سلامتې څومره اهمیت او قدر در لود او موږ ور څخه غافله او ناخبره وو. نو د دې لپاره بايد چې موږ ډير کوشش او زيار و باسو تر څو خپل صحت او سلامتې وساتو. موږ څرنگه کولی شو چې خپل صحت او سلامتې وساتو؟ موږ بايد کوبښښ وکړو چې خپل ځان او خپل چاپيريال پاک وساتو. ځينې کارونه چې هغه بايد وکړو دا دی. لږ تر لږه د ورځې دوه ځله بايد خپل غاښونه په مسواک او يا د غاښو په کریم پريمينځو. لږ تر لږه بايد خپل ځان په هفته کې درې ځله په گرمو اوبو او صابون سره پريمينځو.

- ميوې او ترکاري بايد مخکې له خوړلو څخه ښه پريمينځو

- د کور چتلي او گندگي بايد په کوڅه اولارکې وا نه چوو او خپل چاپيريال پاک وساتو.

۱. د سلامتي او صحت اهميت په پنځو کرښو کې وليکئ؟
۲. د يو چا د صحت ساتلو لپاره بايد څه وکړو بيان يې کړئ؟
۳. تاسو که کوم داسې کار چې په درس کې وويل شو کړی وي په کتابچه کې يې وليکئ؟

آيا زده کوونکي د صحت او سلامتي په اهميت پوه شوي دي؟
هغوی څو مره د يو کس د سلامتي په ساتنه کې کوشش کوي؟

سوله او امنيت

هدف

د سولې او امنيت د اهميت سره اشنا كيدل.

پوښتنې

- ايا تاسو د سولې معنی پيژنئ؟
- تاسو څومره د سولې سره علاقه لرئ؟

خدای جل جلاله انسان ته عقل ورکړی چې د بنو، او بدو کارونو فرق او تمیز وکړي او د خپل ژوند لپاره بڼه، سم او مناسب شرایط برابر کړي. انسان باید کوشش وکړي چې خپله ټولنه آرامه وساتي او خپل ژوند د هر راز جنگ او جدل څخه وژغوري. د اسلام پاک دین هم سولې او امنيت ته ډیره توجه کړې ده چې مسلمانان باید یو تر بله سره مینه او محبت ولري، له ټولو سره په پراخه تڼده او بڼه ژبه خبرې وکړي د دې لپاره باید کوشش وکړو چې:

- بڼه سلوک اختیار کړو
- د جنگ جگړې او شخړو څخه ځان وساتو
- هیچا ته کنځلې او بدې خبرې او نکړو
- په بدو عبارتونو له چا سره خبرې و نکړو
- له هیچا سره په تروه تڼده او غوسه خبرې و نه کړو
- د هیچا غیبت باید و نکړو
- په هیچا پسي تور او تهمت و نه وایو
- د هیچا سپکاوی باید و نکړو

۱. په پنځه کسيزه ډلو تقسيم شئ او څلور شيان پيدا كړئ چې د هغو په كولو سره

خپله ټولنه آرامه وساتي؟

۲. وواياست چې تاسو بايد څه وكړئ چې له چاسره جنگ او جگړه او نكړۍ

آيا زده كوونكو د سولې او امنيت اهميت او ضرورت پيژندلى دى؟

آيا هغوى كولى شي چې د خپل ژوندانه او چاپيريال څو مثالونه د سولې د اهميت

لپاره راوړي؟

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**